

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Vint-i-vuitos atrassat: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2. Extranger 2'50

L' ATENTAT DEL GRAN TEATRO DEL LICEO

Sinaugurava la tempora-
da l' dimarts al vespre,
y á pesar del gran rà-
feg d' aigua que á l'
hora de comensar cay-
gué sobre la ciutat, rei-
nava gran animació per las prin-
cipals vías, y l' teatro s' omplí de
gom á gom, tant en la platea y
en los palcos, com en las galeries.

La representació del *Guiller-
mo Tell* de Rossini s' efectuá sen-
senovedat durant los dos quadros
que constitueixen l' acte pri-
mer. Lo coliseu, com dia de inau-
guració, oferia un aspecte bri-
llant y animat. Comensá l' acte
segón, y uns deu minuts després,
quan anava á cantarse l' famós
terceto, estallà una bomba que
havia caigut sobre las butacas
de la fila 13 de la banda dreta,
prop del passadís central, sonà
una forta detonació, s' elevà una
gran fumareda y una ràfaga de
vent regolant en lo sostre del
teatre, apagà al baixar molts dels
gassos dels antepits de galeries y
palcos.

A las armoniosas notes de la
orquestra succehi una [desgarra-
dora algarabía de crits, xiscles y
gemechs. Passat lo primer mo-
ment que "sigué de sorpresa y es-
tupor, comensá la desbandada d'
espectadors. Gracias á lo impre-
vist del succés y á l'ampliaria dels
corredors del Teatre's evitaren les
funestes conseqüències del pà-
nic. Lo teatre s' desocupá ab
ordre relatiu.

Pero jquin horror!... La bomba
al estellar produí grans estragos
entre ls concurrents que occupa-
van las butacas de las filas 11 á la
14 y entre alguns que seyan en
las del anfiteatre. Los ferits nu-
merosos que tingueren forsas su-
ficients per escapar sortiren als
corredors, deixant regalims de
sanch sobre l' enrajolat y las al-
fombras. Per tot se veyan vestits
clars y petxeras de camisa tacats
y esquitxats de sanch y de massa
de carn y de cervell; caras esgo-
guehidas y desencaixadas; ulls
extraviats; bocas contretas llen-
sant doloroses exclamacions y
crits d' anguria.

Aixó en los corredors, ahont
quedaren alguns cadavrers, men-
tres molts dels ferits se dirigian
per si sols ó portats en brassos á
la Administració del teatre, al
Saló de descans y al Circul del
Liceo.

EPISODIO DE LA JORNADA DEL 28 DE OCTUBRE. Mort del heróich General Margallo en las inmediacions de Cabrerizas Altas (Dibuix de J. Blanco Coris)

L'aspecte de la platea, quan la major part dels concurrents l'hagueren desocupada feya fredat. Hi havia algunes butacas destrossades y cadavers tombats a terra, en posicions violentes. Altres havian quedat asseguts, ja al cap sobre'l pit, ja tirat enrera, immòvils com figures de cera. Havien sigut víctimes de una mort instantània. Fins les persones més animosques que acudiren a assistir a tants infelissos se sentiren posseïdes del major esglay al contemplar aquell quadre desolador, en lo qual predominava l'contrast de la sanch vermella ab lo brillejar de les joyas y ab l'elegància de les galas y ls vestits. Tres individus de una mateixa família se trobaven en aquest estat: tots tres moriren instantàniament, l'un al costat de l'altre, sense haver pogut cambiar ni una paraula.

Alguns dels artistes que's trobaven al escenari saltaren a la platea sense fixar-se en la roba que vestien, formant en mitj del desgabell una nota mes, tan extravagant com dolorosa.

Pintar una per una les escenes desgarradoras que per tot arreu se produuien ho reputem cosa impossible. L'aconteixement prengué les proporcions de una verdadera catàstrofe. Apart dels morts, transportats a brassos, hi havia bastants moribunds que anaven sucumbint a intervals: hi havia ferits qu' exhalaven ays de dolor, hi havia en fi personnes ileses que ploraven desesperades la desgracia ocorreguda als seus allegats, y altres que ignorant la sort que hagués capigut a algun ser adorat, corrian com boigs de un puesto al altre preguntant e inquirint, ab lo terror estampat al rostre.

Mentre tant los meijos del teatre lo primer d'ells lo doctor don Guillerm Lopez y alguns altres professors s'afanyaven reconeixent ferides, practicant curas ó comprobant defuncions: «Es mort — deyan sovint — no hi ha res a fer.» Las otomanas del Saló de descans, las del Circul del Liceo, y las de l'administració del teatre servian de llit als morts y als ferits, empapanse de sanch. Aquests tres locals quedaren transformats en hospitals y salas mortuorias. Algun sacerdot aumentava lo tetric horror del espectacle administrant la extremauncio als agoniants.

Entre la multitut ansiosa y afectada en lo més viu, que s'aglomerava dintre y en los alrededors del teatre s'anaven divulgant los noms de les víctimas conegudes. «Fulano, mort... Fulano, ferit...» Quàntas emocions! Eran molts los que tenint a algú de la familia al teatre e ignorant la séva sort acudian pressurosos, esglayats, combatuts d'ansias mortals. L'emoció sigue en alguns tan terrible, que fins no havent suert cap desgracia les personas per les quals s'interessaven, han enmalaltit y hasta's contan cassos de defunció.

Las desgracias ocorregudas haurian pogut ser encare molt mes numerosas si hagués arribat a esclarar una segona bomba que sigue trobada mitja hora després del fet, dessota de la butaca núm. 30 de la fila 14. Se creu que la que explotà era semblant a questa. Es de sistema Orsini, de la grandor de una magrana y conte divuit xamaneyas carregadas ab pistons. S'asegura qu' es idèntica a las qu' elaborava l'anarquista italià Momo que mori a Sant Martí de Provensals, mentre manipulava explosius, y a las qu' empleà Pallàs en l'atentat de la Gran-Via. Se presüm qu' està carregada de pòlvora y dinamita, contenint gran cantitat de daus de ferro.

En un principi's cregué que la bomba havia sigut colocada disimuladament durant l'intermedi; pero després s'ha adquirit la convicció de que sigue dispositada junt ab l'altra desde una de las galeries altes, tal vegada la del quint pis. La que reventà degué topar contra una butaca, ja que la major part dels ferits ho estaven en lo cap y en lo cos, sent molt contats los que presentaven lesions en les extremitats inferiors. L'altra bomba's creu que caygué sobre la falda de una de las senyores que mori ofegantse la violència del cop y evitantse aixis la segona explosió. Miracle sigue que questa no ocorregué, dadas les moltes personnes que acudiren en auxili de les víctimas les quals ab la major facilitat haurian pogut trepitjarla.

Las autoritats, segons sembla, tenian vagos indicis de que pogués occur un atentat, y duplicaren la vigilància. Tot sigue inútil per evitar-ho.

Los agents de policia, no obstant, detingueren a un individuo italià anomenat Albert Saldani, coneugut per sus exaltades ideas anarquistas. Es un home de 50 anys, de complexió robusta, faccions duras y aguilenyas y vesteix ab molt descuit. En lo moment de la detenció se li trobà un abrich de senyora penjat al bras y un paraygua. Se l'havia vist en lo quint pis, y després se l'trobà en los corredors de la platea. Portava amagat en un cert siti un mocador en lo qual s'hi notaven relleus comprometedors ja que coincidien ab las xamaneyas de la bomba. Al ser interrogat sembla que incorregué en flagrants contradiccions. Visitat lo seu domicili, una dona ab qui vivia amistansat, declarà que al anar-se'n de casa séva a las vuit del vespre havia dit que tenia que assistir a una reunió al objecte de socorre a dos malalts.

Un altre detingut sigue un subjecte francés, anomenat Joan Aragó. Posteriorment s'han efectuat altres detencions que recauhen en subjectes coneuguts per sus ideas anarquistas.

* *

Mentre tenia lloch la detenció del italià continuava ab gran afany l'assistència dels ferits. S'anaven reunint les autoritats y prenien las degudas disposicions, acudian nous auxilis al teatre: las portes eran ocupades militarment, y per la Rambla, una generacio immensa, desafiant la pluja contemplava, l'desordre dels carruatges, y comentava l'succes ab dolor e indignació.

De las casas de socorro, dels dispensaris municipals, del quartel de Atarassanas y de altres punts acudian las camillas, y ls ferits que no podian ser transportats en carruatge, ho eran per aquest medi, igualment que ls difunts no reclamats per sus familiars, los quals en

número de 12 siguieren trasladats al Hospital de Santa Creu.

L'endemà, exposats públicament, tots els mutilats y vestint los trajes elegants ab que havian anat al teatre, produuien un efecte esglayador.

Molts altres ferits eran curats en las farmaciacs immediates y algunos reberen assistència en lo dispensari de Casa la ciutat y en la casa de socorro del carrer de Barcelà, repetintse a tot arreu las escenes més conmovedoras.

Balans terrible

Lo número de morts s'eleva a vintihuit. La familia Cardellach es la més castigada de totes. Moriren d'ella D. Cayo Cardellach y Anfruns, advocat y notari, jove de talent, molt estimat de tothom, y la séva esposa D. Mercé Plaça, una germana séva soltera, D. Nieves, sumament aficionada a la música; la séva germana major D. Bassilia, casada ab D. Domingo Guardiola, antich periodista republicà y avuy procurador dels tribunals; l'únich de la família que sobreviu, encare que ferit del cap, y finalment D. Consuelo Guardiola y Cardellach, hermosa nena, filla de la difunta D. Bassilia y del ferit D. Domingo. Cinch morts y un ferit en una sola familiar.

Un'altra família desventurada: la del comerciant D. Joan Moreu y Bori, que mori ell, la séva esposa doña Flora y la seva filla Margarida. Vivian en los Archs de Junquerias, n.º 8.

D. Miquel Mayol y Sariol y D. Emilia Oller y Cabanelles, marit y mullet, morts tots dos.

D. Eduard Delmas y la séva esposa, també morts, lo marit algunas horas després de la séva mullet de una terrible ferida al ventre. Grave com estava, declarà ab serenitat que havia vist morir a la séva esposa, als que ignoravan lo que havia sigut d'ella.

D. Sebastià Riu y Salvadó, fill de un dels duenys de la fonda d'Espanya, mort, y la séva esposa ferida de gravetat.

D. Joseph Figueras, mort, y la séva mullet D. Joana Real, gravement ferida.

Sra. Giraudier, cunyada del Sr. Miquel y Badia morí instantàniament en la butaca. Lo senyor Miquel y Badia tingué l'sombrero atravesat per un projectil.

D. Emili Formiguera y Soler, doctor en farmacia y gerent de la Societat farmacèutica espanyola, morí també instantàniamente.

Benedetta Damerini, hermosa senyoreta italiana, germana de la prima dona de la companyia lírica del Liceo: morí en la Fonda del Falcó, ahont sigue traslladada gravissimamente ferida. Es imponderable l'dolor de la séva germana.

Th. Roggenbrod, comerciant alemany molt apreciat, soci del Circul del Liceo, y Mr. Guillaume, geient de un canal del mitj-dia de Fransa, arribat lo dia avants a Barcelona per assumptos del seu negoci, morts tots dos.

Mr. La Barré, francés, morí en la Casa de Socorro del carrer de Barbará.

D. Eugeni Guilló y Casals, botiguer de robes. Trobantse al Teatre Romea li arríbà la notícia del fet y tenint persones de la séva família al Liceo, li sobrevingué un espasme, morint la mateixa nit.

Lo número de ferits no pot precisar-se ab exactitud. Entre graves y leves se creu que passan de un centenar.

Se contan entre ells lo corredor de comers D. Anton Nicolau, la Sra. de Aspiazu, mullet del secretari del govern civil, la Sra. de Russinyol, esposa del conegut pintor nostre estimat amic D. Santiago, la de D. Domingo Sanromà, la de Suñer, D. Martí Vicke, D. Pere Oliva, D. Lluís Conti, D. Joseph Ferrán, D. Bernat Jensen, D. August Croutes, D. Enrich y D. Maria Segarra, D. Pere Moreno y las seves filles D. Pepa y donya Maria Ana, la Sra. Cassanyas, filla del rector de la Universitat, D. Rosina Monteyns, mullet del enginyer Sr. Garcia Faria D. Joan Puigdomenech, Llorens Fay, Joseph Busquets, Sr. Esquirol y Drs. Bonet y Margarit y un gran número més, qual enumeració s'fa sumament difícil.

L'enterro

Baix la convocatoria del Ajuntament s'efectuà dijous a la tarda la fúnebre ceremonia, sortint del hospital setze carruatges ab altres iants cadavres seguits de una numerosíssima comitiva. A despit de la pluja, milers de persones de totes les condicions socials s'uniren al enterro. La Rambla estava plena de gom a gom, presentant un aspecte imponent y solemne. Los fanals dels cruses estaven encesos y endolats. La major part de las botigues ajustaren las portes en senyal de dol. Quatre musics tocaven patèticas marxes fúnebres y la multitut sentia una profunda emoció. Si hagués fet bon temps haurien presenciat una de las més grandiosas manifestacions que poden realitzar-se a Barcelona.

Impresions

Lo fet ha produït profunda sensació, un dolor immens y una indignació terrible.

Dolorosa es sempre tota catàstrofe deguda al acàs ó a la cega casualitat; pero la qu' es provocada y realisada per mans criminals, a més de produuir dolor, suscita altres consideracions de un ordre molt distint, que no hi ha necessitat de definir, perque Barcelona entera les sent avuy, com las sentim nosaltres.

Creyem que cada atentat de aquest gènero es un crim abominable de lesa humanitat y un atach no sols a la causa liberal que a tots ens interessa defensar, sino al bon nom de una ciutat, que té la desgracia de albergar monstrosos capassos de cometre'ls.

Y es ja hora de que les autoritats y tothom ab elles proveheixi a tota costa a la seguretat dels pacífichs ciutadans.

P. K.

LA GUERRA AL MORO

CONTINUAN sense grans variacions los successos de Melilla. Las kàbilas en número de 25,000 ó 30,000 homes ocupan lo camp fortament atrinxeradas. La necessitat de proveir los forts adelantats per medi de convoys dona lloch a continuas escaramussas y a renyidas batalles. Per ara no's pot fer més que lo que's fa ab los 6,000 homes que componen la guarnició espanyola.

Han sortit de la Peninsula alguns reforços y se'n preparan d'altres. Lo govern ha cridat a la reserva activa, ab lo qual se duplique l'efectiu en peu ce guerra. Si'l Sultà no dona las satisfaccions que tenim dret a obtenir, no hi haurà mes remey que declararli la guerra. Liavora aquesta tindrà per base altre terreno més favorable en lo sentit de que la nació espanyola desplegi la séva forsa, que l'reduhit camp de Melilla, ahont no hi ha medi material de allotjarhi grans cantitats de tropas.

Per aquest cas sembla que la nostra acció será sumament desembarrassada, dats los mútuos rezels de las grans potencias. Si bé Inglaterra ha concentrat a Gibraltar una formidable esquadra, es indubitable que Fransa y Russia, que tenen també ls seus barcos al Mediterrani, no li permetràn ocupar Tanger. La República francesa sobre tot demostra per Espanya las mes vivas simpatias.

Lo país, comprenent la immensa gravetat de las presents circumstancies, dona mostres de una gran abnegació y de un admirable desprendiment. Per tot arreu s'inician suscripcions, destinantse 'ls fondos que's recanjan a la compra d'armament modern y al auxili dels valents soldats, que sacrifican la séva existència en defensa de l'honor de la patria. L'espectacle es hermos y consolador.

Contrastan ab ell las alarmes de la Bolsa. ¿Quan serà que las entranyas dels negociants palpitin únicament a impuls dels sentiments patriòtichs? ¿Quan serà que tingan la deguda confiança ab lo dret y la justicia de la causa nacional, y ab la vitalitat de la nació espanyola resolta a fer tots los sacrificis necessaris, fins a obtenir la reparació deguda?

Los ferits de Melilla

Nostre actiu corresponsal a Málaga Sr. Blanco Coris, que ab lo mateix desembràs maneja l' llapis que la ploma, no deixa d'enviarnos dibuixos i impresions directas, que 'ns apressurarem a publicar.

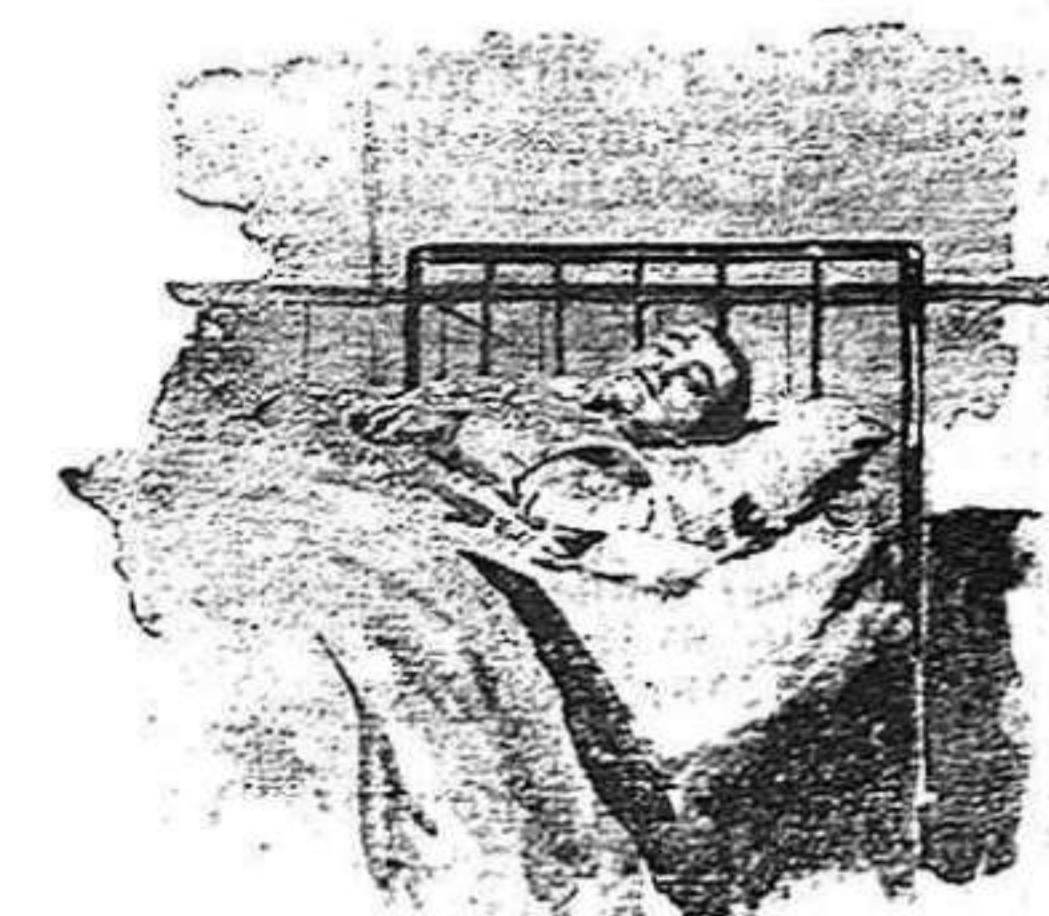
«Los primers ferits dels combats del 27 y 28 de Octubre arribaren a Málaga l dia 30 ab lo vapor Africa. La ciutat feu a aquells valents una rebuda conmovedora. Las principals famílies malagueyas cediren sos carruatges pel seu transport, al hospital militar. Allí han sigut instalats, sent objecte constant de las més cariñosas atencions.

»Victimas de una guerra heroica, en la qual cada soldat nostre ha de lluitar contra 20 rifeños fanaticos y desalmats, bárbaros y desconeixedors del dret de gents, ells son la representació més digna de la patria espanyola.

»Aqui vá'l retrato dels ferits més graves.

»Joseph Clemente Murcia, del regiment de Borbón: té dos ferides de bala graves, una a la espatlla esquerra y l'altra a la regió glutea del mateix costat. Aquest soldat que té sols 20 anys y porta no més que 8 mesos de servei, surti tres vegades del fort de Camellos ab 25 companys, quedant casi tots ells morts o ferits.

»Anton González López, del regiment d'Extremadu-

ra: ferit de bala en l' antebràs esquert ab fractura del cùbit y l' radi. Una sola preocupació embarga l' esperit de aquest valent: la de que tingan que amputarli l' bras, privantlo de tornar al Africa a pendre venjansa dels rissenys.

«Salvador Marin Criado, del disciplinari de Melilla, de 28 anys d' edat. Està ferit en la cama dreta, y encare que la ferida es grave, conserva 'ls moviments de la cama. Lo batalló á que pertany es el que infundeix més terror als moros. En la batalla del dia 28, la lluita era cos á cos, de manera que 'ls soldats y 'ls moros al combates se parlavan. Un moro vā dir al soldat Marin: —Espanyol gallina. Espanya es nuestra. Sentiraixó, brandir lo fusell com una massa y desrosarli l' cráneo de un cop de culata sigüé obra de un instant.

»Aquests tres son los ferits mes graves dels 27 que van arribar a Málaga l' dia 30. Admira veure á tots ells tan humils, tan satisfets y reconeguts á las menors atencions que se 'ls dispensan. Sols lo cor senzill de aquells valents es capás de atresorar tanta bravura ab l' enemic y tanta gratitud ab qui 'ls vol y 'ls admira.

«Lo director del Hospital militar de Málaga es un català D. Lluís Onís, metje ilustrat, humanitari y caballer complert. Fill de Girona, cursà la carrera á Barcelona: entrà de molt jove á la Sanitat Militar, passà á Cuba de metje del batalló de voluntaris catalans, ahont assistí entre altres ferits al avuy general Chinchilla, llavors coronel: després sigüé trasladat á Filipinas, sent nombrat catedràtic de Terapèutica, qual assignatura explicà durant molts anys ab gran inteligença: y per motius de salut tornà á la Peninsula, desempenyant avuy ab gran acert la direcció del hospital militar.»

«Aquest edifici està situat al N. O. en un dels sitis mes sans y pionerescos de la població. Es l' antic convent de la Victoria, favorescut ab una imatge regalada a Málaga pels reys catòlics durant l' època de la reconquesta. De manera que 'l qu' es avuy refugi dels ferits de Melilla conserva recorts glòriosos de la gran epopeya que costà á la nació espanyola vuit sigles de combats y de victorias.

J. BLANCO CORIS.

Málaga 6 Novembre 1893.

ENIÀM composta una ressenya de la horrible catàstrofe de Santander y hem hagut de retirarla, per falta d' espay y excés d' originals.

No sembla sino que tots los elements se conjurin contra la nostra nació desventurada.

Es precis que Espanya se sobreposi á tots los perills que l' amenassan y á totes las aficions que li cauen á sobre, mostrantse digna, enèrgica, serena y caritativa.

La temporada del Liceo queda interrompuda á conseqüencia del atentat horrible del dimarts.

Al número de morts y ferits, tots ells persones de certa posició social, s' hi ha de unir com á víctimas de tan dolorós succeix, las tres ó quatrecentas famílies, que guanyan lo seu pa. formant part de les corporacions ó de les dependencias del Gran Teatro.

Entreguem aquest dato á la consideració dels que 's preocupan de la sort de les classes traballadoras.

Ja 'ns dispensaran los nostres lectors si no contes tem á cert semanari, qu' en lo seu número de la setmana anterior, se permeté atacarnos ab duresa, á pretexte de defensarse de altres atacs que li haviam dirigit nosaltres.

Diréim ab los castellans que *el horno no está para bollos.*

L' atentat del Liceo y la detenció del director del indicat semanari, 'ns imposan lo deber de desistir de certa classe de polémicas, perque no hi haja mai qui puga adulterar la lealtat de las nostres intencions.

A Cuba s' ha aixecat una petita partida insurrecta que ha sigut batuda per las tropas.

Cal, no obstant, no viure desprevinguts, que allá ahont menos se pensa-salta la llebra, y la llebra filibusteria ab molta facilitat se torna pantera.

Sento tenir que dirigir censuras á la representació dels partits coaligats á Barcelona. Las eleccions municipals, qual triunfo avuy pels partits republicans seria de una trascendencia immensa, no son actes que consentin las improvisacions de última hora.

Y 'l dijous, es á dir, tres dias avants de la designació de interventors, no se sabia encare qui eran los candidats de la coalició republicana, ni s' havían fet traballs ostensibles per lograr lo desitjat triunfo.

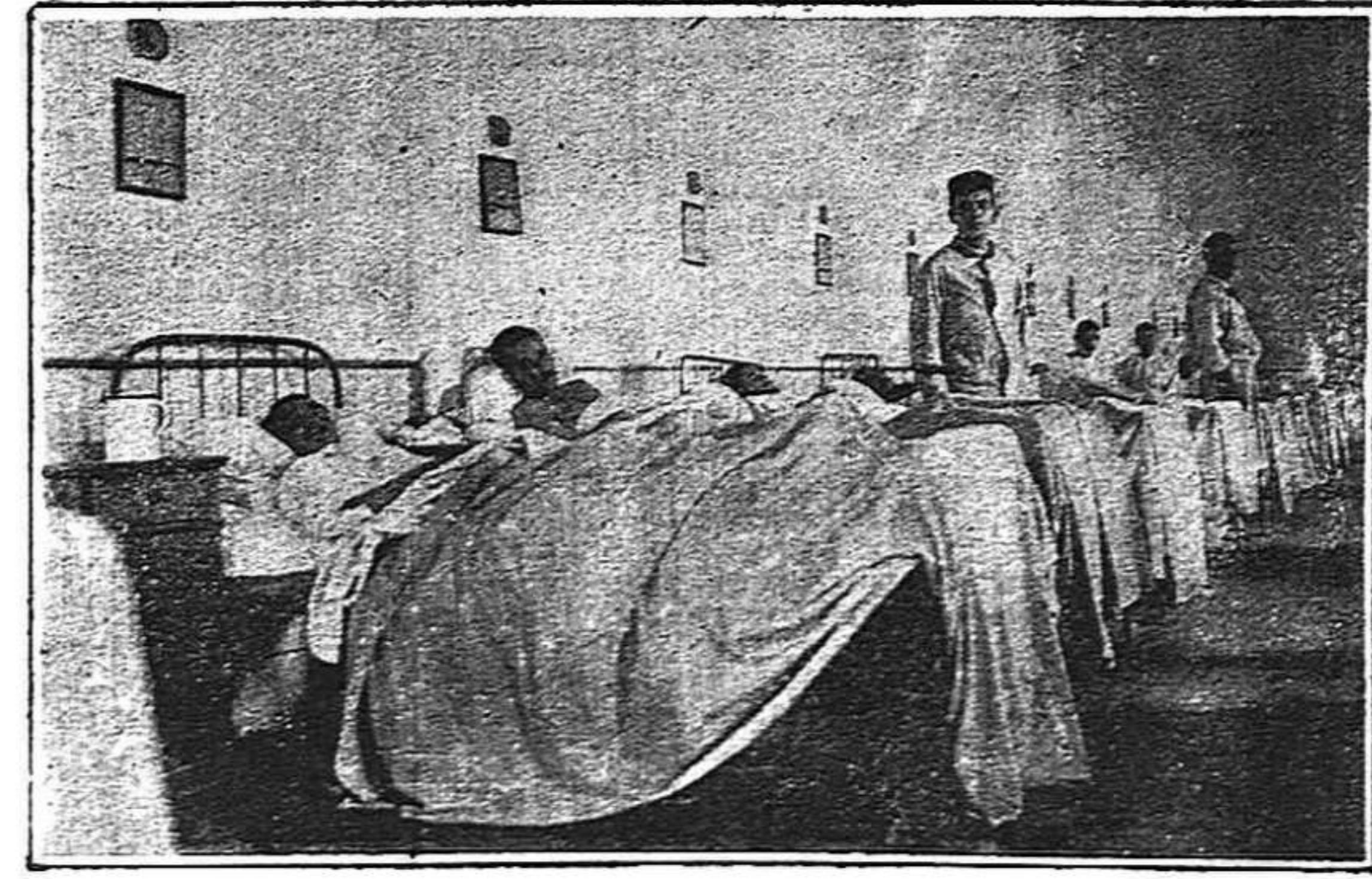
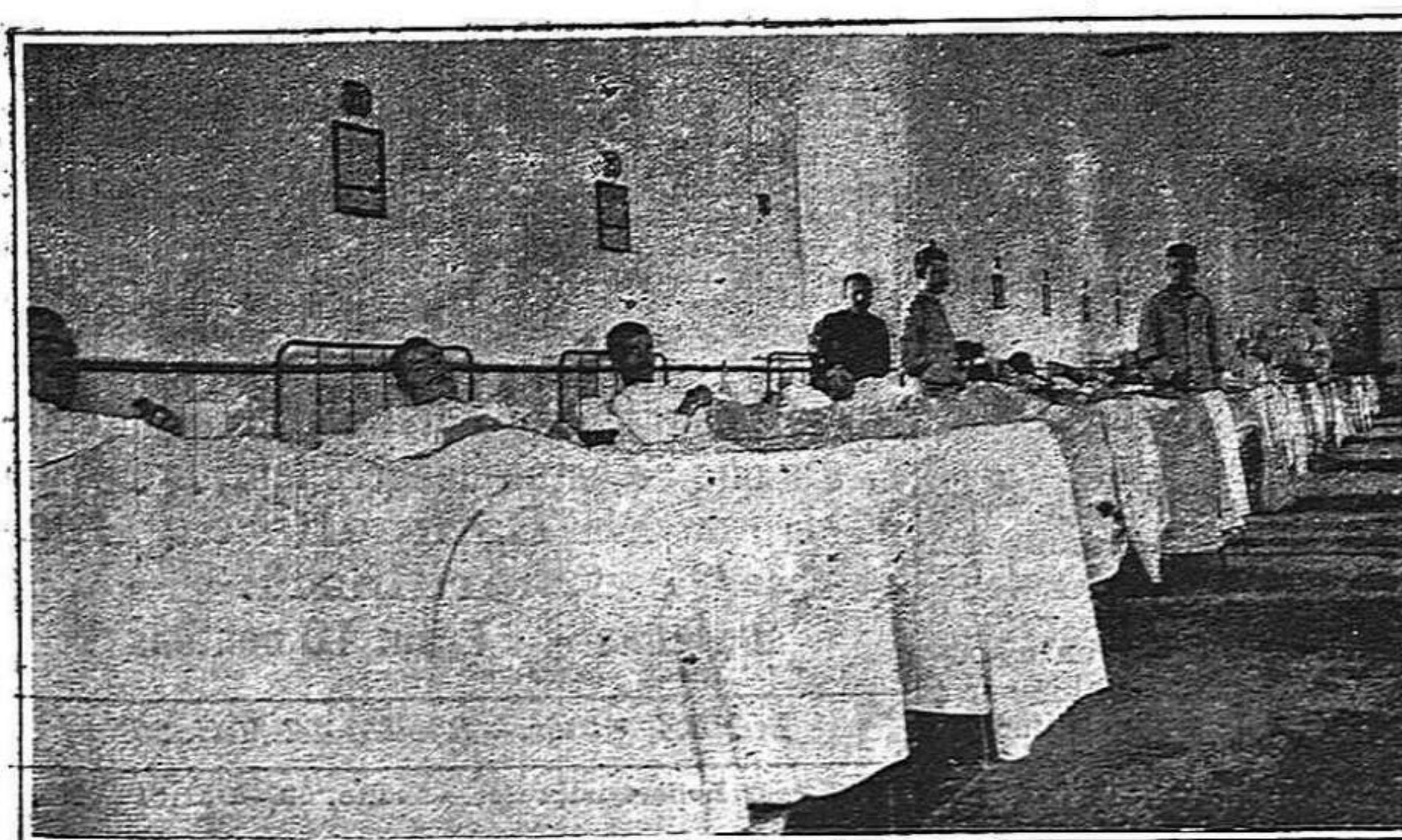
**
¿Qué vol dir això? ¿Vol dir que 'n lo camp republicà las ambicionetas personals dificultan las solucions més convenientes al bon nom de la nostra causa? Ho sentiriam ab tota l' ànima.

Una candidatura composta d' elements de prestigi s' emportaria fàcilment l' apoyo de tot Barcelona.

Ab qualsevol altre procediment que no sigui aquest; ab noms desacreditats y ab representants de mesquines ambicionetas personals se vā á una segura derrota, y això es lo millor que pot succeir, perque val més sortir derrotat desde un principi, que tenir que sortir més tard avergonyit de certs triunfos.

¡POBRA ESPANYA!

¿S' ha vist mai un panorama de dol y calamitas semblant al que nostra terra presenta en aquests instants?

Unas hordes de salvatges del continent africà, derraman de nostras tropas la preciòcissima sanch, y ab sa infame traydoria ens obligan á aixecar nostra bandera de guerra, ab tot y volguer la pau.

Santander atraona 'ls ayres ab crits de invencible espart al sentir volà ab estrépit un torpedo colossal, que estallant en las entranyas d' un barco, cubreix la mar y la terra de cadavres, deixant un rastre infernal de flamas inextingibles, de desolació y de sanch.

Cuba, la perla d' Amèrica, veu altre cop tremolar lo facciós pendó de Jara, y sos fertilissims camps y sus perfumadas vègas son altra volta crusats pels enemicxs de la patria, que no tenen altre afany que borrar el gran nom d' Espanya d' aquell edén terrenal.

Barcelona s' horroriza y sent son cor desmayar al estrépit d' una bomba que l' ompla en un breu instant de víctimas mutilades y cadàvres destrossats.

Per tot ruïna y miseria, per tot devastació y sanch, catàstrofes, hecatombes, perills, conflictes y planys... ¿Quin porvenir se 'ns espera? ¿Qu' es que 'l món se va á acabar ó es que per sobre d' Espanya hi passa un núvol fatal de destrucció y extermini? ¿Qu' es que la sórt vol probar lo trémp de l' ànima nostra, y expressament ha juntat tots los rigors y desditxas de que ha pogut disposar?

Si es aixísproul... Las tragedias que sufrim han agotat las debilitades fortes ab que podíam contar. La secreta mà terrible que 'ns està tirant pel cap tot aquest feix de desgracias, pot ja desde ara plegar y tornar á darnos respiro; que si això segueix durant y á las presents s' hi anyadeixen gayres més contrarietats, no 'ns quedará mes surtida qu' enriuho tot á rodar, organisa una solemne liquidació nacional, agafà 'ls restos d' Espanya... y d'ú 'ls á vendre als Encants.

C. GUMÀ.

MULEY-HASSAN Y ESPANYA

LOCH de la escena: entre Tafilet y la ciutat de Marruecos.

Lo sultan camina tan depresa com pot. Espanya va al seu darrera, cridantlo y corrent com una desesperada.

—Sultan!... Sultan!... Sultan!

L' emperador moro segueix apretant lo pas y fent lo sort.

—Sultaaaaaaan! Vols fè 'l favor d'aturarte?

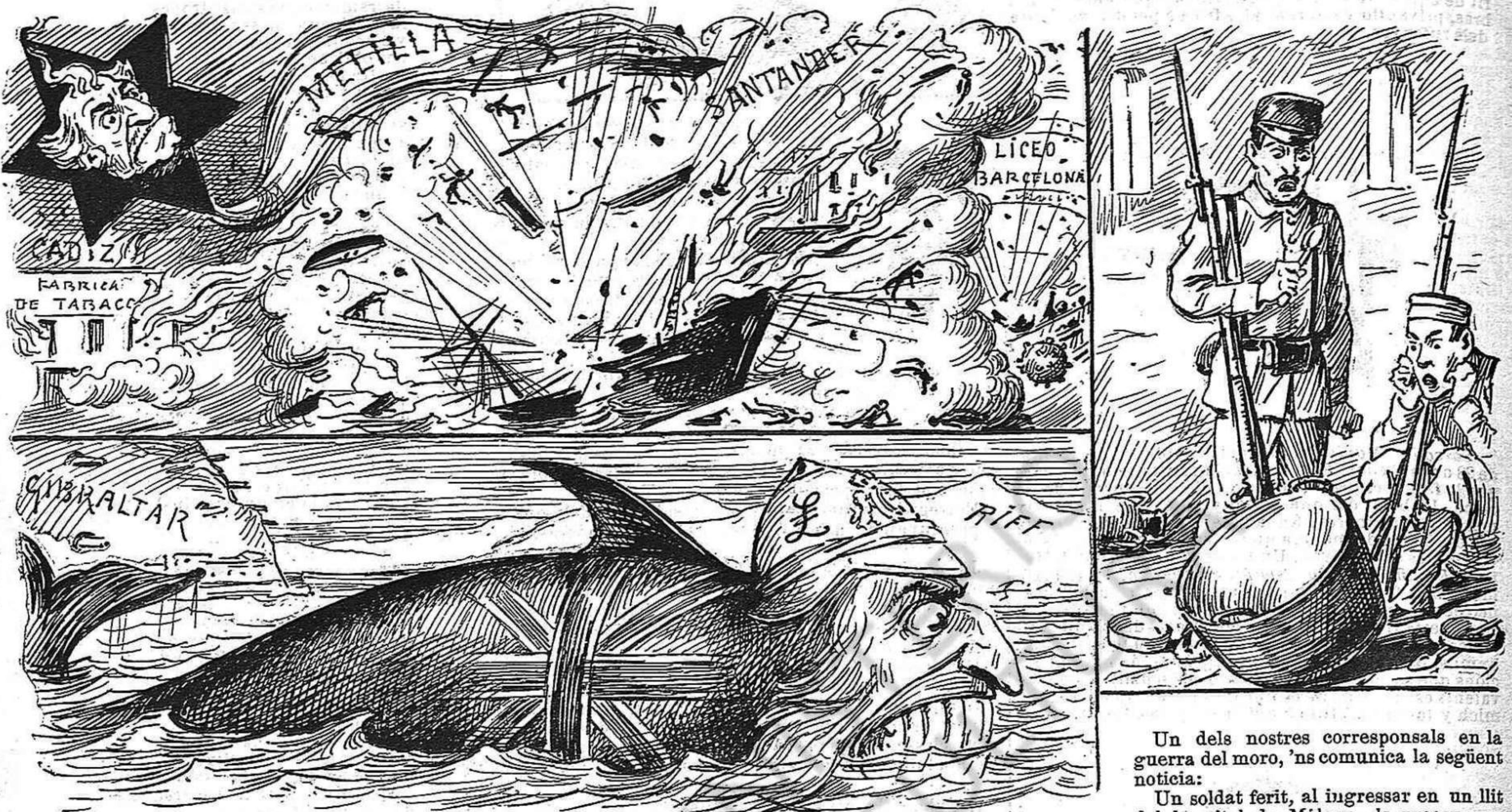
Veyentse compromés, l' emperador fa alto, fingint una gran sorpresa.

—Ah! Tú per aquí?

—Si. ¿Qué no'm sentias?

—En efecte: m' ha semblat que cridavan: ¡Sultan,

LA ESTRELLA NEGRA

Catástrofes per tot: un gros tiburón per les costes del Marroc, y ls soldats de Cabrerizas patint fam.

Sultani... pero... com hi ha tants gossos que se'n diuen... Y donchs què se t' ofereix?

—Passan coses graves. Los tèus súbdits han atropellat los meus drets ab un desvergonyiment inexplicable.

—Es possible! ¿com ha sigut això? Còntam'ho, còntam'ho... —

Lo Sultan ho sab ja tot de sobras; pero té la patxorra de fersho referir, afectant la major ignorancia.

Espanya, ab tota la bona fe del món, li explica la cosa de p' a p'.

—Què te'n sembla? —diu al acabar la història.

—Alàh 'm matí á puntadas de peu si no estich veraderament escandalitzat! Aquests riffenyos son de la pell del dimouï.

—Bueno, ¿qué pensas fer tú ara?

—Jo? Convidarte á pendre alguna cosa... Aném, aném á Marruecos, que dinarém en pau y armonia.

—Sultan, te participo que no estich per armonias ni romansos. No hi vingut perque 'm convidessis, sino perque 't fassis càrrec de la situació.

—Si ja me n' hi fet!

—¿Si? ¿En quina forma?

—Res, que considero y declaro ab tota sinceritat que 'ls riffenyos son una colla de brétils: vetho aquí.

Espanya s'mira al moro de cap á peus y s'arremanga las manigas de la bata.

—Ja veurás, Muley-Hassan: se'm figura que t' estàs burlant de mi ab no gayre dissimulo.

—Pero que vois que t'digui, donchs? ¿Que 'ls riffenyos son uns àngels?

—Lo que vull es que compleixis ab lo tèu deber y lo qu'entre nosaltres està paciat.

—¿Qu' es? No me'n recordo.

—Lo Sultan de Marruecos té la obligació de fer respectar les meves possesions. Melilla es á casa mèva, los riffenyos atropellan los meus drets, tú ets lo Sultan... Ergo...

—Ergo, tinch altra feyna y no 'm puch entretenir ab semblants tonterias.

—Sultan! ¿Ab això 'm surts?

—Mira, Espanya; Alàh es testimoni de que jo t' estimo d'allò més; pero, francament ganarà embolicarme entre tò i 'ls riffenyos? Això per mi,

son plàsticas de família

de las que nunca hice caso....

com diuen en los vostres teatros per Tots Sants, quan fan lo Tenorio.

—Es dir que te'n rentas las mans?

—Les mans y 's peus... y tota la persona.

—Ja sabs á lo que t'exposas?...

—A què? ja que no 'm miris més la cara?....

Això ray: prou que 'n tinch d' amichs.

—En aquest moment de la pitrera del Sultan cau una carta. Lo moro s'apressura á ullirla y se l' amaga altra vegada; pero Espanya ha tingut temps de veure'l sello: es d' Inglaterra.

—Bueno, Hassan, bueno—fa Espanya, dissimulant lo descubriment: —tú t' desentens del assumto? Està bé, ja sé lo que 'm toca fer.

—¿Qué, pot sapiguerse?

—Es molt senzill: entraré al Riffá sanch y à foch,

invadiré 'ls teus estats y renovaré 'ls llovers d' O'Donnell y en Prim.

—¡Espanya! ¿qué ho dius de veras?

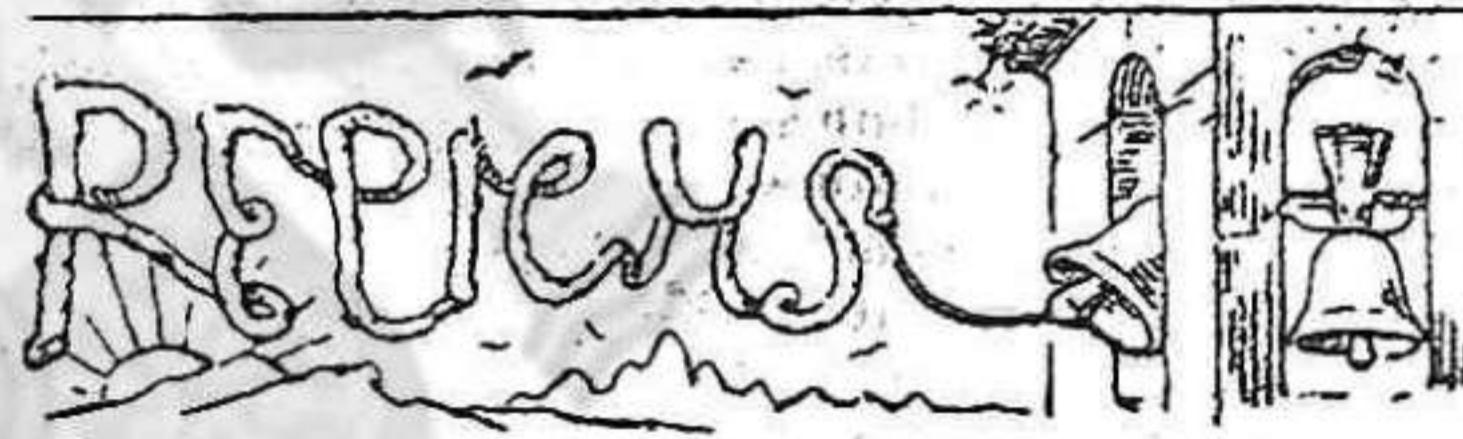
—Si, Sultan: jo sempre enrahou més de veras que tú. T prometo clavar-te la pallissa hatxe... una tunda fi de sigle, ó potser si d'imperi....

—Pero...

—No hi ha peros que hi valguin: lo promés, promés.

—¿No 't dius Hassán?... Donchs... à sants y à minyons no 'ls prometis lo que no 'ls drons.

FANTÁSTICH.

han obert suscripcions patriòticas en los periódics, en los Ajuntaments, en los cafés y centres de recreo, á tot arréu menos á las iglesias.

Allá no més recullen fondos quan se tracta de aumentar el dinero de San Pedro.

Contempli 'l Sr. Mañé qui es l'efecte del fanatismus religiós, qu' ell preconisava com la primera de las virtuts patrióticas. Indulgencias, benediccions, escapularis... tot lo que vulgan; pero això sí, á la bossa, no hi toquin.

Ara sembla que totes las nacions, inclús l' Inglaterra miran ab bons ulls y estan resoltas á apoyar las reclamacions de Espanya contra'l sultán del Marroc.

Y cas de que aquest no dongui las satisfaccions deudas á que vé obligat, en virtut del conveni de Wad-Rass, totes las potencias deixarán expedir lo nostre dret á obtenirlas per medi de la forsa.

Avuy Espanya es la noya bonica d' Europa.

No falta sino que se sàpiga ventar las moscas ab lo degut salero.

Una manifestació celebrada á Madrit en honor de Fransa, tan ben disposta en favor de la nostra acció á l'Africa, sigüé disolta per las autoritats á garrotadas y cops de sabre.

No seria extrany que las kàbilas riffenyas entussiamades enviassin un mensatje de felicitació al govern, per la índole y per l'energia dels seus procediments.

Un dels nostres corresponials en la guerra del moro, 'ns comunica la següent noticia:

Un soldat ferit, al ingressar en un llit del hospital de Málaga, 's preocupava molt de la roba que s' havia tret y que se'n hi emportavan.

—¿Qué hi tens diners? —varen preguntarli.

—No; pero hi tinch un' altra cosa que me l'estimo més que 'ls quartos, respongué. —Miréu la butxaca.

Y en efecte: de dintre de la butxaca 'n tragueren un objecte embolicat en un paper. Era una orela de riffeyo, conservada ab sal. De la yema 'n penjava una anella en forma d' arrecada.

Los valors públichs que 's cotisan á la Bolsa baixan de dia en dia.

—Cosa rara!

Quan bull la sanch de la patria, s'enconeix la butxaca dels bolsistes.

Com si Mercuri estigués renyit ab Marte.

D. Antón ha reunit als seus partidaris pronunciant un discurs electoral, y encomiант la necessitat de que al votar los regidors procedeixin d' acort ab los fusinistas.

—Es á dir que volen repartirse las castanyas?

Està bé.

Els mateixos: per nosaltres ja 'ls diré lo que farém: quants més siguin á menjarne ab més gust ho mirarém.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans J. Ros y Negre, F. Corral, Joseph Pamias, P. Tenorb, Follet, Un Cap-verd, E. Plana T., Trencavides, J. U. Bosch, F. Aran Gaya, C. Vidal, V. Roig y V. Caga-niu, Un de dins, D. Ferrer, Un joch de catres, Vidalet, Salvador Bonavia, P. Marçet, Victor Golobart y V., J. Voltarás, y M. Dinamita: —Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans J. Padró, Un de Blanes, J. Staramsa, J. A. Melilla, J. Boqué, Rey Xich, J. Blanch y Negre, Un Estanya-paellas, Rey Nano, y J. Tomás y Mateu: —Inserarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciutadà Xavier Alemany: L' article està molt bé: mil gràcies: l' altre també hi anirà. —Cantor de Catalunya: En l' envio de aquesta setmana no hi ha res que 'ns fassí 'l pes. —A. Llimoner: Están bé y quedan acceptats. —Acracia: No sabém si compadreix 'l ó despreciar-lo: de las dos coses prengui la que més li acomodi. —J. Aboyas: N' inserarem al·guna. —Un A. Vendrellench: De les tres n' aprofitaré dugas, las més curties. —Palet de Riera: Si no tots, la major part son utilitzables. —J. Brisa: Lo projecte qu' exposa peca de desballastat. —J. Guasch y E.: No 'ns agrada prou. —Antonet del Corral: Vá bé. —B. Llorens: Es fluix.

Per poder donar detalls dels aconteixements que se estan desenvolupant, lo pròxim número de *La Campana de Gracia*, serà extraordinari.

8 planas — Preu: 10 céntims

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

A. Lopez. Robert, impresor.—Asalto, 63.—BARCELONA